

Verslag OAR Oost

donderdag **02 – 11 – 2017**

Raadzaal, Stadsdeelhuis Oost

THEMABIJEENKOMST DEMENTIE

Aanwezig: Frank Stork (vz), Aller Weis, Tonny Bonnee, Afifa Tadmene, Annelies Teunissen (notulist), Bob van Weidom Claterbos, Coen Valenkamp, Dick Oosterbaan, Henny Vink-Koopman, Nienke de Waal, Jan Dijk, Elly van de Mortel, Els de Ruiter, Els Nicolas, Gerard Vink, Haly Karioen, Inge Tramm, Ria van Gerven, Marianne Westerneng, Jan Erik Burger, Regien Laagland, Karin van Erning, Marianne Avontuur, Nathalie Castillion, Nienke de Waal, Saar Boerlage, Salih Türker, Sonja Bhagwandin, Tunny Jongejan-Maat, Hanna Molly, Juliette Franssen, Femke Schuiling,

Berichten van verhindering: Annet Wiese (vakantie), Janny Leenders-Post (ziek), Saskia Hubelmeijer, Tjandra Raghoenathsingh

1. Welkom en berichten van verhindering

Iedereen wordt van harte welkom geheten door voorzitter a.i. Frank Stork op de 10e OAR Oost bijeenkomst in 2017.

Dynamo is nu vertegenwoordigd door Juliette Franssen, opvolgster van Jan Hangelbroek. Haar functie binnen de welzijnsorganisatie Dynamo is teamleidster participatie in het stadsdeel voor het gebied Watergraafsmeer, IJburg, Oud Oost.

Karin van Erning, adviseur Welzijn stelt zich voor als vervangster van Ilse de Haan. Zij is werkzaam bij de gemeente Amsterdam, en haar taken zijn o.a. adviseur t.a.v. beleid voor -het OHG (Oostelijk Haven Gebied) en -vrijwilligers organisaties. Voor vragen gerelateerd aan het stadsdeel/gemeente kunt u haar mailen via adres: k.van.erning@amsterdam.nl

2. Korte mededelingen en AVI lijst

2.1. Valgevaar en valpreventie

Men kan telefoonnummer 14020 van de gemeente Amsterdam bellen in geval van signalering van “valgevaar”: bijvoorbeeld een loszittende stoeptegels. Een schouw met de wijkpolitie volgt dan, als dus Frank Stork - mede namens werkgroep toegankelijkheid.

2.2. Herdenking Kristalnacht

Deze herdenking is donderdag **9 november 2017** van 16:30 - 17:30 uur, verzamelen bij 't kunstwerk van Karel Appel op het plein bij het Muiderpoort station.

2.3. Informatie over dementie

Dynamo en zorggroep ZGAO (Annemarie Bolder) verzorgen nu ook informatie bijeenkomsten over **DEMENTIE** in het Arabisch en Turks in de Verheijhal, d.d. 20 november a.s. ZIE OOK AGENDAPUNT 4B.

2.4. Mantelzorgers verwendag 10 november a.s.

10 november is er vanaf 9.30 uur een verwendag voor mantelzorgers in hotel Stay Okay i.s.m. CIVIC om hen een plezierige dag te geven **en** als steuntje in de rug. Aanmelding is nog mogelijk, deelname is gratis.

2.5. Alzheimercafé in grand café Frankendael 14 november a.s. zie link <https://www.alzheimer-nederland.nl/alzheimer-cafe-amsterdam-oost-diemen-en-duivendrecht>. Zie agendapunt 4 van dit verslag.

3. Vaststellen concept notulen bijeenkomst 5 oktober '17

Afgesproken is dat tekstuele wijzigingen van te voren doorgemailed worden aan het secretariaat van de OAR Oost.

Dit verslag van oktober wordt tekstueel vastgesteld met de volgende aanvulling : pagina 1: bij aanwezigen: **Tonny Bonnee**.

De notulisten Annette Wiese en Sonja Bhagwandin worden hartelijk bedankt voor hun verslaglegging deze keer.

4.Thema Dementie:

A.presentatie van Femke Schuiling (participatiemedewerkster DYNAMO) over o.a. het programma Alzheimer Café 2017/2018.

Femke Schuiling is werkzaam bij Dynamo als participatie-medewerker en is werkzaam in het multi-cultureel centrum de Kraaipan. Zij en haar collega's verzorgen o.a. de dagopvang voor dementerende ouderen. Daarnaast vertelt zij over (haar rol binnen) de bijeenkomsten elke 2e dinsdag van de maand van **het Alzheimercafé** in grand cafe Frankendael (volgende is 14 november a.s.). Dit is een ontmoetingsplek voor mensen met dementie en hun naasten, met elke keer een ander onderwerp: bijvoorbeeld: dementie en voeding, het verschil tussen vergeetachtigheid en dementie etc. Informatie uitwisseling is 1 van de doelstellingen, evenals ontmoeten van lotgenoten. De OAR Oost is daar ook vertegenwoordigd, alle belangstellenden zijn trouwens welkom!

Iemand vanuit de zaal vraagt of er nog alternatieven zijn voor dementerenden als er geen mantelzorgers zijn, men wil/moet immers zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.

Femke Schuiling antwoordt dat dit per situatie anders is, afhankelijk is of iemand onrust vertoont en een gevaar is voor zichzelf of de omgeving. Verstoring van dag- en nachtritme kan een indicatie zijn voor opname, maar vaak is er wel een wachtlijst, waardoor men bij acute opname geplaatst wordt (via de huisarts) waar plek is. De huidige regeringscoalitie wil nu wel weer extra geld investeren in de ouderenzorg en verpleeghuizen.

Marianne Avontuur vraagt hoe je dementie vast stelt. Gaat dit via de huisarts?

Femke: Signalen zijn het herhalen van vragen, dag en nacht ritme door elkaar halen, namen voor objecten niet meer weten. Zie voor aanvullende informatie de website van de stichting Alzheimer Nederland:

<https://www.alzheimer-nederland.nl/geheugentest>

Tunny Jongejan-Maat wil graag dat de feiten over het aantal ouderen met dementie gemonitord worden en ook bij de wijktafels aan de orde gesteld, met als doel om na te gaan dat er voldoende zorg thuis aanwezig is en dat de dagbesteding wordt bereikt. Het is vaak een hele organisatie om iemand daar op tijd naar toe te mobiliseren en te motiveren weten ervaringsdeskundigen uit de zaal.

Femke meldt dat het aantal ouderen dat dementeert groeit en dat toename verwacht wordt 1: 5 na de 80 jaar. Er is uit onderzoek geen verschil geconstateerd in ziektegevallen tussen mannen en vrouwen, al wordt de laatste groep wel ouder.

Hanna Molly merkt in haar functie als coördinator binnen Stichting Eigen Kracht dat er ook een taboe ligt op het benoemen van een mogelijke ontwikkeling van dementie bij een persoon, waardoor er gemakkelijk conflicten kunnen ontstaan. Wordt dit aspect ook meegenomen in het doelgroepenbeleid?

De bijeenkomsten van Dynamo en Salih Turker onder de slogan” weten-over-vergeten” in het Arabisch en Turks faciliteert hierin met de boodschap “Dementie is een ziektebeeld en geen gekte of straf “.

Ook de campagne '**Samen maken we Nederland dementievriendelijk**' -een initiatief van Alzheimer Nederland, pensioenuitvoeringsorganisatie PGGM, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)- onderdeel van het Deltaplan Dementie. Hiermee willen de initiatiefnemers de komende vijf jaar Nederlanders bewust maken van de impact van dementie. Het doel is dat mensen dementie niet alleen weten te herkennen, maar vervolgens ook iets kunnen betekenen voor iemand met dementie of een mantelzorger. Er is nl nog een grote inhaalslag te maken.

Op lokaal niveau zijn er ook veel initiatieven:

Coen Valencamp is als vrijwilliger bij het Open Hof bijgeschoold door het ZGAO over het omgaan met mensen met het ziektebeeld dementie. Hij heeft de brochuren met bondige informatie doorgegeven, o.a. aan Buurtgesprek vrijwilligers in Amsteldorp Actief (in combinatie met workshop dementie door Femke Schuiling van Dynamo).

2.B.Salih Türker organiseert mede het Alzheimer Theehuis

Salih is ook betrokken bij Stichting Alzheimer Nederland/ afdeling Amsterdam. Als betrokken bewoner en als vertegenwoordiger van de Turkse Ouderenraad is hem gevraagd te inventariseren wat waar gebeurt voor migranten. En theehuizen op te richten waar migranten ouderen tenminste 1x per maand terecht kunnen informatie over dementie. Er waren niet zoveel mogelijkheden eerder, en zij kijken ook anders tegen de ziekte van Alzheimer aan. Een van de doelen is het taboe op de ziekte dementie bespreekbaar te maken, signalen op te halen en om zodoende adequate ondersteuning te kunnen geven. Ook omdat mensen steeds ouder worden, langer thuis blijven wonen, waardoor mantelzorgers ook meer belast worden (of zelfs overbelast).

Er is een stijgende lijn te zien onder migrantenouderen m.b.t. de aandoening dementie, omdat er geen specifiek onderzoek gedaan is onder migrantenouderen, of het onderzoeksaspect werd niet zo toegelaten vanwege het taboe, en omdat er een lager opleidingsniveau kan zijn, waardoor signalen niet herkend worden en niet gediagnosticeerd zijn.

Voor agenda zie <https://www.turkseouderenraad.nl/Alzheimer-Theehuis>

- 7 november 2017 is er in de Meevaart een bijeenkomst met het thema bewegen voor mensen met dementie.
- 16 januari 2018 bespreken van dilemma's m.b.t. verantwoordelijkheden en risico's van mantelzorgers. Zie ook de flyer die wordt rondgedeeld.

Femke Schuiling vult aan dat er tolken bij de bijeenkomsten aanwezig zijn, en een tweetalige gespreksleider.

De voorzitter Frank Stork bedankt Salih voor zijn toelichting.

Vervolgvragen uit de zaal:

- **Er blijkt uit de cijfers dat de belasting onder mantelzorgers van ouderen met een migranten achtergrond hoog is. Wat kunnen jullie doen om hen te ontlasten?**

ST: De functie v.e. theehuis is een soort schatkamer aan informatie op een laagdrempelige manier. De aanpak zal zijn samenwerken zoeken met de formele zorg, bijvoorbeeld met de wijkverpleging van het ZGAO met expertise voor begeleiding.

- **Zijn er ook tolken aanwezig die Berberssprekend zijn (dialect uit het Rifgebergte van Marokko) aanwezig?**

ST zegt van wel, maar wordt als aandachtspunt meegenomen m.b.t. de meertaligheid van met name de gespreksleider.

- **Er bestaan al pilots over een aantal jaren (zie verslagen 2012,2013) wordt het theehuis nu structureel ingezet als middel om migrantenouderen te bereiken?**

ST zegt dat er samenwerking wordt gezocht met bestaande groepen . Indien gewenst en noodzakelijk kan er doorverwezen worden om meer informatie te verkrijgen. Ook kan men denken aan empowerment voor gespreksvoering met specialisten van het ziekenhuis etc.

- **Wat doet men bij ontkenning van de ziekte?**

Femke Schuiling meent dat accepteren een antwoord kan zijn, al bestaat er dan kans op overbelasting van de mantelzorger. Soms komt er een casemanager dementie als begeleider na diagnostisering van dementie via de huisarts; dat moet dan wel eerst helder zijn. Belangrijkste is dat men die oudere en mantelzorger met zoveel mogelijk respect ondersteunt.

- **Hoe wordt het Alzheimer café gepromoot onder de doelgroepen; er kan nl een behoorlijke afstand zijn tussen de huiskamer en het café, bij bijvoorbeeld Antilliaanse en Surinaamse migranten?**

ST zegt dat een juiste en goede samenwerkingspartner binnen de migrantengroepen vinden een middel is, zoals bijvoorbeeld met de Turkse ouderen organisatie.

Wandelgroepen oprichten kunnen ook een optie zijn oppert Saar Boerlage tot slot. Kerken kunnen ook een bijdrage leveren.

5. Pauze

6.Speerpunten 2018 + vaststellen prioriteiten door de vergadering

Dit overzicht is rondgedeeld en opgesteld door Tunny Jongejan-Maat, zij geeft een toelichting. De aanwezigen geven hun eerste twee voorkeuren aan middels stemming, mobiliteit en zorg. Over de derde prioriteit wordt schriftelijk gestemd. **Over overzicht, zie bijlage 1.**

7.Laatste informatie, ontwikkelingen en terugkoppeling

7.1 Evaluatie thema-bijeenkomst "Happy Ouwer" 22 september j.l.

N.a.v. de evaluatie van de dag en de workshops 20 oktober, is met de leden van de werkgroep een uittreksel opgesteld. Nathalie Castillion presenteert nu de uitkomsten van de workshops via een overzichtelijke Power Point presentatie, zie handout bijlage 2 .

Afifa Tadmene wil graag weten hoe er gevolg aan de uitkomsten wordt gegeven.

Er worden actiepunten geformuleerd:

- combineren met de speerpunten OAR Oost
- Graag hulp van de kerken en moskeeën meenemen (Marianne Avontuur)
- dagverslag wordt aan de deelnemers nagezonden via de presentielijst van die dag. Ook wordt het verslag omgevormd tot een artikel in de komende DWARS, actie Els Nicolas en Arie van Tol, hoofdredacteur DWARS.
- ethische code formuleren ? ook mb.t. maatjes en vrijwilligers
- Levens einde testament agenderen n.a.v. de werkgroep formeel-informeel

Juliette Franssen meldt dat Dynamo ouderen bezoekt in het kader van preventieve huisbezoeken 75+ en eveneens gestart is met het werven van bezoekvrijwilligers en bezoeken van buurtbewoners . Dynamo is ook vertegenwoordigd aan de wijktafels en denkt dat dit de plaats is om ook de uitkomsten te delen en formeel en informeel samen te laten werken, om eenzaamheid onder de ouderen te ondervangen . Al zijn deze wijktafels anoniem.Misschien is het een alternatief om een presentatie over de uitkomst van de huisbezoeken 75+ door Dynamo ¹aan de wijktafels over te brengen,

---

¹ presentatie over de uitkomst van de huisbezoeken 75+ door Dynamo

oppert Tunny Jongejan-Maat (* op langer termijnagenda OAR Oost)

Marianne Westerneng tot slot, wijst op de voorwaarden rondom regelen en verklaring levenseinde. Men kan hier meer over lezen via <http://levenseinde.patientenfederatie.nl>

7.2. Wijktafel bijeenkomsten zie overzichtslijst op informatie-tafel OAR Oost
Iedereen mag de wijktafels bezoeken op persoonlijke titel –maar niet namens de OAR Oost toezeggingen doen. Terugkoppeling wel graag via de plenaire vergadering of via het DB laten weten. Tunny en of Frank bezoeken in principe alle wijktafels.

8. Overige onderwerpen:

8.1. Activiteiten, voorlichting en info bijeenkomsten (AVI)-lijst

Zie agendapunt 2 inzake mededelingen en agendapunt 7.2. overzicht datum wijktafels in Oost via Google-drive ; print uitgedeeld.

8.2. Dwars door de Buurt

-Deadline 23 november, verslag van 22 september ouwer met power komt erin.
-Verkiezingsprogramma's zijn op 23 november, overzicht in de volgende Dwars of op vergadering OAR Oost 7 december.

9. Rondvraag

9.1. Dick Oosterbaan neemt de volgende keer het onderzoek van de consumentengids mee m.b.t. de beoordeling zorgverzekeraars.

9.2. Marianne Avontuur prijst de dramaserie “dagboek Hendrik Groen”aan, op de maandagavond, om 22.15 uur op TV -npo 1, over het verblijf in een verpleeghuis gezien vanuit het gezichtspunt van de ouderen en hun autonomie.

9.3. Tunny Jongejan-Maat roept mensen op te gaan naar bijeenkomst over wonen en eenzaamheid in Pakhuis de Zwijger 7 november; ZIE AVI lijst??

9.4. Saar Boerlage adverteert voor de huurwonen in de Akropolistoren, zie ook het artikel in de DWARS# 196 pagina 7 voor toelichting <https://oost-online.nl/dwars-196-pagina-7> ; Er zijn nog woningen beschikbaar voor mensen met een inkomen tussen de €40.000 €55.000 per jaar inkomens, de huur is € 850 euro per maand.

10. Sluiting om 16.10 uur onder dankzegging door voorzitter.